

KATEDRA BOHEMISTIKY
Posudek na bakalářskou diplomovou práci

Autorka: Lenka Pospíšilová

Studijní obor: Česká filologie

Název práce (česky/anglicky): Problematika psaní velkých písmen v historii vydávání Pravidel českého pravopisu / The Issue of Writing Capital Letters in the History of Czech Orthographic Handbooks

Oponentka: Božena Bednaříková

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, schopnost formulovat cíl a závěry práce	F
Teoretická podkladová koncepce, metodologie, terminologie	E
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy	F
Interpretace a argumentace	F
Sekundární literatura, tvůrčí přístup, schopnost kritického komentáře	E
Struktura práce, výstavba textu, prostředky odborného funkčního stylu, dodržení ortografické a gramatické normy	D
Bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	A
Výsledná známka	F

Hodnocení písemné verze práce

- 1) Aktuálnost problematiky:** Jde jistě o aktuální problematiku, již vzhledem k tomu, jakou roli veřejnost pravopisu (zvláště psaní velkých písmen) připisuje. O tom nepochybně svědčí i rozsáhlý průzkum vedený pracovníky Ústavu pro jazyk český v rámci grantového projektu GAČR (viz informace na stránkách ÚJČ AV ČR). Bohužel tento průzkum ani jeho publikační výstup (Psaní velkých písmen) nejsou v bakalářské práci vůbec reflektovány. V Závěru na s. 52 je průzkum pouze zmíněn, a to převzetím informace z článku z portálu Aktuálně.cz (!).
- 2) Samostatnost zpracování, vhléd autorky do problematiky, přehled nejzávažnějších domácích i zahraničních literárních pramenů:** Autorka prostudovala relevantní vydání Pravidel českého pravopisu, pokoušela se poučit i z různých vydání pravopisných zásad z doby, kdy byla pravopisná pravidla součástí např. mluvnic. Není ale zcela jasné, proč se na prvních dvaceti stranách (kap. 2 a 3) věnuje historii české ortografie, byť si to zadává jako jeden z cílů (viz Úvod na s. 6). Tento vývoj je pak nutně popsán jen kusým způsobem a vůbec není jasné, jakou má v práci funkci (např. psaní spřežek, zavádění diakritiky apod.). Bylo by bývalo lépe, kdyby se autorka více věnovala vlastnímu tématu, tj. psaní velkých písmen. V Úvodu je jako hlavní cíl uvedeno „prozkoumání“ jednotlivých vydání Pravidel českého pravopisu. Toto „prozkoumání“ ovšem spočívá v pouhém povrchním popisu toho, čemu se sledované publikace věnují. O tom svědčí i stereotypní opakování sloves (Pravidla) se *zmiňují, se věnují, se zabývají*. Téměř zcela chybí pokus o komentář či hlubší analýzu. Pokud se vůbec nějaké komentáře objevují, tak jsou převzaty např. z Hlavsy (1991), Hruškové (1999), ze Svobodové (2000), popř. i z Internetové jazykové příručky. Vše je ovšem řádně citováno.
- 3) Formulace cílů a záměrů práce, výzkumných otázek, hypotéz. Výsledky a závěry práce:** Vedle cílů zmíněných v bodě 2 se v Úvodu objevuje ještě cíl „sledovat vývoj a proměnu úzu tohoto fenoménu“ (s. 6). Tento cíl ale zůstal nenaplněn, o průzkumu úzu psaní velkých písmen v celé práci ani v jejím Závěru nenajdeme ani zmínku. Jako výzkumná otázka by mohla být chápána poslední věta v Úvodu (na s. 7), kde se autorka chce zaměřit „na možnosti, ke kterým by se čeština v budoucnosti mohla přiklonit“. Kapitola 7 (s. 50) však přináší jen úvahu o budoucím příklonu k úzu „americko-anglickému“. O jaký zdroj (či o jaký výzkum) se autorka v této úvaze opírá? Je vskutku tím relevantním zdrojem pro odbornou práci článek na portálu Aktuálně.cz? (s. 50).

Samotný Závěr práce (s. 53) přináší informaci, že se autorka „zabývala vývojem češtiny, jejími tendencemi a možnostmi, kterými by se mohla v budoucnu vydat“. O vývoji češtiny opět není v práci ani zmínka.

Další nesrovnalosti lze nalézt v Anotaci (s. 54). Zde je uvedeno, že práce podává „teorii dalšího možného vývoje psaní velkých písmen“. Jakou teorii má autorka na mysli?

4) Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy:

Formální zpracování práce je na přijatelné úrovni, ovšem není bez prohřešků proti ortografickým pravidlům či gramatické normě (s. 3, 12, 14, 22, 30, 32, 35, 36, 41, 45, 54). Dodržení publikační normy je chvályhodné. Rozsah práce odpovídá požadavkům, ale není zcela jasné, jakou funkci v celku mají některé kapitoly (vedle již výše zmíněných rovněž kapitoly 5 a 6: obě jsou to kapitoly zajímavé, ale nejsou nijak včleněny v jeden celek se samotnou prací, kap. 5 se navíc zcela skládá z převzatých (ač správně citovaných) komentářů ze sekundární literatury.

V práci se objevuje několik nedostatků v zacházení s lingvistickou terminologií: v příkladech na s. 33 (*vyslovte Své mínění, Ctěný Pane*) není zájmeno se ani pomocné sloveso, jak tvrdí autorka. Zájmena *Ty* a *Vy* (s. 33) nejsou přivlastňovací.

Bakalářská práce je jistě psána s velkým zaujetím, je zde i poměrně slušný seznam sekundární literatury. Téma je to aktuální, odbornou veřejností žádané, práce by ovšem měla být přepracována a znovu předložena k posouzení. Jistě si to zaslouží. V této podobě ji ovšem k obhajobě nemohu doporučit.

Datum a podpis oponentky DP: 9. ledna. 2017

Božena Bednaříková